

HUMANISSCOOP

Gezamenlijk Mededelingenblad **September 2012**

Het **Humanistisch Verbond** afdeling 't Gooi, Vecht, e.o. | **Humanitas** afdeling 't Gooi e.o.

Vrijwilligersmarkt Hilversum	4
Dichtbijdag Humanitas	4
Lezing Ans van Iersel: 'Humanistische uitvaartbegeleiding'	5
Bestuur Humanistisch Verbond	6
Bestuur Humanitas	6
Elkaar ontmoeten	6
De 20 ^e -dag-tafel	7
Aankondiging Maarten van Rossum	7
Lezing Louis Levelt: Lezing met muziek 'Bach' Even voorstellen	8
Joop Adolfse	9
Sandra Verstoep	9
Ron van Eeden	10
'Uit vrije wil'	10
Film 'Groundhogday'	11
Boekgroep Hilversum	11
Verslag Excursie gevangenisdorp Veenhuizen	12
Seniorenraad Bussum	14
Nivon activiteiten	14
Cursus Martijn Rozing: 'Levenskunst'	15
Cursus Ronald Wolbink: 'Levenskunst' (vervolg)	16
Leesclub Huizen	16
Filosofisch Café Socrates bij Humanitas in Almere	17
Verslag Ouderenreis Billerbeck Duitsland	18
Namen, adressen en telefoonnummers	22/23

Humanistisch Verbond

humanitas

De Humaniscope is een gezamenlijke uitgave van

Het Humanistisch Verbond Afdeling 't Gooi, Vecht, e.o.
Humanitas Afdeling 't Gooi e.o.

Bijdragen voor de Humaniscope in de vorm van tekst, foto's,
tekeningen, etc. zijn altijd welkom.

Het volgende nummer verschijnt in december 2012
Sluitingsdatum voor kopij is vrijdag 9 november 2012

Redactieadres

Jannie de Groot | Grafische vormgeving
Ruitersweg 101, 1211 KV Hilversum
Telefoon: (035) 624 66 14
E-mail: info@janniedegroot.nl

De besturen van het Humanistisch Verbond en van Humanitas zijn actief bezig geweest met de plannen voor het nieuwe seizoen 2012-2013. In deze Humaniscope vindt u daarvan een weergave, en we hopen dat u als lid of als belangstellende zo mogelijk ook een bijdrage wilt leveren door mee te doen aan onze activiteiten.

In september staan we met marktkramen op de Vrijwilligersmarkt op zaterdag 8 september en op de landelijke Dichtbijdag van Humanitas op zaterdag 22 september. We richten ons daarbij met name op meer naamsbekendheid in 't Gooi en willen leden of donateurs werven. En we verwachten veel leden die om 15.00 uur op de 22^e september de vrijwilligers, en daarbij het oudste landelijke lid van Humanitas, samen met de burgemeester in het zonnetje willen zetten.

Op de 20^e van de oneven maanden gaan we eten, steeds een ander restaurant ontdekken. We willen vooral gezellig eten, maar ook het versterken van de onderlinge band vinden we belangrijk en misschien ontstaan er wel leuke gesprekken of zinvolle discussies. In ieder geval hopen we dat het een succes wordt.

In het mooie theater van de Hilversumse Bibliotheek draaien we tweemaal een film vanuit het humanistische project 'Leven de film'. Geen zware kost, maar films met veel humor en ook met voldoende inhoud om erover na te praten.

Ans van Iersel kan geweldig vertellen over haar ervaring als uitvaartbegeleidster, en Louis Levelt weet alles over Bach en neemt ons graag mee naar het Weihnachtsoratorium.

Kortom, we hopen dat we u enthousiast kunnen maken. En zoals gebruikelijk, we sluiten niemand uit, dus zowel leden als belangstellenden zijn altijd welkom bij al onze activiteiten. Maar intussen zijn we natuurlijk ook blij met degenen die lid worden om daarmee de verenigingen te versterken.

Ties Grijpstra

De ledenprijs van alle activiteiten geldt voor leden van Humanitas en van het Humanistisch Verbond

---

Vrijwilligersmarkt

8 september

Op zaterdag 8 september staan Humanitas en het Humanistisch Verbond weer met een gezamenlijke kraam op de Groest in Hilversum, ter hoogte van de Leeuwenstraat. We willen daarmee duidelijk laten zien dat we in het Gooi actief zijn, en misschien leidt het tot het inschrijven van nieuwe leden of vrijwilligers.

Uiteraard hebben we daarbij hulp nodig, misschien wil jij ook wel twee uurtjes in de kraam staan?

Aanmelden:

tgooi@humanitas.nl of hv.gooialmere@upcmail.nl;
vermeld erbij of je ons van 10.00-12.00, van 12.00-14.00
of van 14.00-16.00 uur wilt versterken.

Dichtbijdag Humanitas

22 september

Op zaterdag 22 september is de landelijke Humanitas-Dichtbijdag. Op die dag willen we ons presenteren met een kraam op de Groest, dichtbij de weekmarkt, van 10.00-16.00 uur. Uiteraard hebben we daarvoor hulp nodig, het zou fijn zijn als je twee uurtjes wilt staan. Aanmelden: tgooi@humantans.nl

Om 15.00 uur is er een drankje voor alle vrijwilligers en belangstellende leden in de bovenzaal van 'De Waag', Groest 17. We willen dan de oudste vrijwilliger, Bep Schouten in het zonnetje zetten en daarmee ook alle andere vrijwilligers. De burgemeester van Hilversum, de heer Pieter Broertjes zal dat doen.

Informatie via uw e-mail

Het bestuur van het Humanistisch Verbond beschikt over het e-mailadres van een deel van de leden. Om activiteiten snel door te geven zouden we graag over meer e-mailadressen willen beschikken. Als u wilt geef dan uw e-mailadres door op:

hv.gooialmere@upcmail.nl

We merken ook dat de adressen nogal eens veranderen: wilt u een eventueel nieuw e-mailadres ook aan ons doorgeven?

Ans van Iersel

'Humanistische
uitvaartbegeleiding'

Woensdag 31 oktober om 20.00 uur

'Witte kerk', Wilhelminalaan 15, 1411 EL Naarden

Entree € 3,-, niet leden € 5,-

In het afgelopen jaar heeft Ans van Iersel boeiend verteld over haar werk als spreker bij uitvaarten, dat vroeg om een vervolg vanuit haar ervaring.

Ze kondigt de lezing als volgt aan:

Op woensdag 31 oktober verzorg ik een lezing over mijn vrijwilligerswerk als humanistisch spreker bij uitvaarten. Al meer dan 15 jaar doe ik dit werk met liefde en plezier.

- Mijn lezing bestaat uit een aantal onderdelen, zoals;
- Iets over de organisatie van de werkgroep
  - In de aanloop naar het gesprek met de nabestaanden
  - Het gesprek en alles wat er daarna gebeurt, moet gebeuren
  - De samenwerking met de uitvaartondernemer
  - De uitvaart en alles wat er daarna gebeurt, moet gebeuren
  - Het gesprek bij leven
  - En veel 'toegepaste kunst', d.w.z. veel voorbeelden uit de praktijk ...
  - De spreker; waardevolle eigenschappen, opleiding, stage enz.

Ik hoop veel mensen deelgenoot te maken van mijn liefde voor het 'vak'.

Ans van Iersel

Alle activiteiten zijn ook toegankelijk voor niet-leden van het Humanistisch Verbond of Humanitas. Neem dus gerust iemand mee!

Bestuur Humanistisch Verbond

Ons bestuurslid Leen ten Rouwelaar is vanwege drukke werkzaamheden gestopt, we danken hem voor zijn medewerking. We zijn dus op zoek naar een nieuw bestuurslid, die met ons mee wil denken over het programma-aanbod en over de regionale taken van het humanistisch verbond. We vergaderen ongeveer zes avonden per jaar, en verwachten dat je af en toe bij bijeenkomsten bent. Info en aanmelding: hv.gooialmere@upcmail.nl

Bestuur Humanitas

Bert Oranje is om persoonlijke redenen gestopt als bestuurslid; we danken hem zeer voor zijn geweldige inzet met name als coördinator thuisadministratie.

Inmiddels zijn Ron van Eeden en Joop Adolfse toegetreten tot het bestuur, en we verwelkomen hen zeer.

Sandra Verstoep is al enige tijd bezig als coördinator thuisadministratie, waar ze een groep van 21 vrijwilligers aanstuurt. In deze tijd is hieraan zeer veel behoefte, en we zijn dan ook blij dat Sandra deze taak op zich heeft genomen.

Elkaar ontmoeten

Als vanouds elke eerste donderdagmorgen van de maand vanaf 11.00 uur koffie in

de HEMA te Hilversum

Zomaar voor een goed gesprek of een babbeltje met gelijkgestemden in een ongedwongen sfeer en onder het genot van een kopje koffie. U treft er altijd wel bekenden!

Aanmelden vooraf is niet nodig. U komt gewoon als u zin hebt. Wilt u toch eerst wat nadere informatie of liever geïntroduceerd worden, neem dan contact op met Jo Aapkes, telefoon (035) 525 70 65. Nieuwe gezichten zijn van harte welkom.

De 20^e-dag-tafel: eet je mee?

Het Humanistisch Verbond en Humanitas willen eet-avonden organiseren, voor de gezelligheid om samen te eten en om elkaar te leren kennen. We willen dat doen op de 20^e dag van de oneven maanden, dus om te starten op donderdag 20 september en de volgende is dan dinsdag 20 november en zo verder bij voldoende belangstelling.

We zoeken steeds een restaurant binnen onze afdeling 't Gooi en omstreken, waarmee we van tevoren een menu van drie gangen afspreken voor een redelijke prijs (plm. € 25,-). De deelnemers betalen hun menu en de zelf bestelde drankjes. We spreken ook met de deelnemers af dat we tussen de gerechten af en toe proberen te wisselen van plaats zodat we met meerdere mensen kennis maken.

20 september De eerste 20^e-dag-tafel is dus op donderdag 20 september en we gaan dan eten bij restaurant 'De jonge Haan' op de 's Gravelandseweg 62 in Hilversum. De deelnemers worden verwacht tussen 18.00 en 18.30 uur.

20 november De tweede 20^e-dag-tafel is dus op dinsdag 20 november en we gaan dan eten bij restaurant 'De Turfloods', Nieuwe Haven 33, Naarden-Vesting. De deelnemers worden verwacht tussen 18.00 en 18.30 uur.

Aanmelding

Meld u aan op: hv.gooialmere@upcmail.nl
of via telefoonnummer (035) 624 58 01

Aankondiging: 3 oktober Maarten van Rossum

Woensdag 3 oktober om 20.00 uur
Bibliotheek, Stadhuisplein 101, 1315 xc Almere
Entree € 10,- niet-leden € 12,50

Het Humanistisch Verbond en de bibliotheek van Almere hebben overleg gehad om een aantal gezamenlijke activiteiten te organiseren.

Op woensdag 3 oktober organiseren we samen een lezing van Maarten van Rossum, over een actualiteit na 12 september, in de bibliotheek Almere Stad.

Louis Levelt

Lezing met muziek 'Bach'

Donderdag 22 november om 20.00 uur
'Witte kerk', Grote zaal, Wilhelminalaan 15,
1411 EL Naarden
Entree € 5,-, niet-leden € 7,-

Johann Sebastian Bach en zijn Weihnachtsoratorium. Dat is het onderwerp van een – met levende muziek geïllustreerde(!) – lezing, die Louis Levelt op donderdag 22 november zal houden in de grote zaal van het Witte Kerkje in Naarden. Louis Levelt – pianist, organist, clavecinist, kamermusicus, muziekdocent en componist – is niet alleen een groot kenner van barokmuziek in het algemeen en die van Bach in het bijzonder, maar weet zijn kennis ook nog op een uiterst enthousiaste manier over te dragen. Het belooft een zeer boeiende avond te worden, waarbij Louis Levelt Bachs muziek vanuit diverse – soms onverwachte – invalshoeken zal belichten.

Het aardige is dat de lezing van Louis een mooie opstap kan vormen voor het bezoek aan het Weihnachtsoratorium op 19 december in het Muziekgebouw aan het IJ in Amsterdam (uitgevoerd door het Combattimento Consort o.l.v. Jan Willem de Vriend).

Naar het Weihnachtsoratorium, ga je mee?

Woensdag 19 december om 19.30 uur
We willen met een groep mensen naar het Weihnachtsoratorium gaan, dat wordt uitgevoerd in het Muziektheater aan het IJ (goed bereikbaar met trein en auto). Mooie kans om naar een concert te gaan in een prachtige locatie. We hebben de beschikking over twintig kaarten.

Wie mee wil moet zich even aanmelden op:
hv.gooialmere@upcmail.nl
Na de bevestiging kun je € 31,50 overmaken op giro 602565 t.n.v. Humanistisch Verbond, afd. 't Gooi, Vecht, e.o., o.v.v. 'Weihnachts-oratorium

---

Even voorstellen

Joop Adolfse

Joop is nieuw bestuurslid van Humanitas, afd. 't Gooi. Hij heeft inmiddels de gezegende leeftijd van 78 jaar, maar is nog steeds fit als een hoentje. Hij heeft een groot deel van zijn leven in het bankwezen gewerkt, het laatst als directeur van Rabobank Nederland, belast met de Centrale Treasury. Thans is hij nog lid van het Bestuur van het Rabo Pensioenfonds.

Dat combineert hij met consul van Côte d'Ivoire, met gids op het forteiland Pampus en als violist in het Lodi pianotrio. Hij wil in deze fase van het leven nog steeds maatschappelijk betrokken zijn en vindt in Humanitas de perfect fit.

Hij is gehuwd met Maria Schoe, 3 kinderen en 7 kleinkinderen in de range van 2 mnd. tot 31 jaar.

Even voorstellen

Sandra Verstoep

Ik wil me even voorstellen, mijn naam is Sandra Verstoep en ik ben sinds medio januari actief als coördinator voor de Thuisadministratie in het Gooi. Hier komt mijn jarenlange ervaring op het financiële en organisatorische vlak goed van pas.

Het is mijn eerste vrijwilligersklus buiten mijn sociale omgeving en ik ben geraakt door de enorme betrokkenheid van de vrijwilligers. Deze betrokkenheid inspireert mij enorm, daarnaast ondervind ik steun van het bestuur en de districtsorganisatie in Almere. Via de districtsorganisatie heb ik contact met collega-coördinatoren van andere afdelingen. Hierdoor kunnen we kennis en ervaringen delen.

Het is mijn taak vrijwilligers te werven, kennis-makings- en evaluatie gesprekken te voeren met de vrijwilligers. Daarnaast organiseer ik de maandelijkse groepsbijeenkomsten regelmatig met een gastspreker. Aan de andere kant voer ik de intake-gesprekken met deelnemers en koppel deze vervolgens aan een passende vrijwilliger. Last but not least onderhoud ik contacten met het netwerk van verwijzers en hulpverleners.

Ons team bestaat op dit moment uit 22 vrijwilligers, waarmee wij een zelfde aantal deelnemers begeleiden. Ik hoop nog lange tijd actief te blijven voor Humanitas en samen met een tweede coördinator onze ondersteuning verder uit te kunnen breiden.

Even voorstellen

Ron van Eeden

Mijn naam is Ron van Eeden. Sinds dit jaar ben ik bestuurslid bij Humanitas 't Gooi.

Al in de jaren '70 ging mijn belangstelling uit naar het humanisme. Ik las de 'Vrije Gedachte' en had toen voorkeur voor het zgn. radicaal humanisme.

Mijn belangstelling voor het humanisme is altijd gebleven. Humanitas beschouw ik als 'de handen van het Humanisme'. Ik vind het hartverwarmend dat mensen vrijwillig iets voor elkaar willen betekenen. Als manager in de zorg draag ik graag bij door de inzet van mijn kennis en vaardigheden.

'Uit vrije wil'

Het vrijwillige en weloverwogen besluit om te sterven verdient ons respect, vindt Wouter Beekman, lid van de groep 'Uit vrije wil', die in 2010 het burgerinitiatief 'voltooid leven' organiseerde. Voor wie wil lezen wat de groep 'Uit vrije wil' precies beoogt, wat al is bereikt en welke aspecten allemaal bij dit vraagstuk komen kijken, is een helder, overzichtelijk en zakelijk boekje geschreven door ons HV-lid Wouter Beekman met een voorwoord van Jan Terlouw. Voor wie tegen is, voor wie voor is en voor wie zijn standpunt nog niet heeft bepaald.

Wouter Beekman: *De zelfverkozen dood van ouderen*
Uitgeverij Free Musketiers
ISBN 978-90-484-2348-4
€ 15,95

Film 'Groundhogday'

Donderdag 18 oktober 19.30-22 uur
Theater Bibliotheek, 's Gravelandseweg 55,
Hilversum
Entree € 5,-, niet-leden € 7,-

Het Humanistisch verbond organiseert dit jaar een tweetal filmavonden met ruimte voor discussie.

De film 'Groundhogday' is een 'morality tale' met een komische twist. Weerman Phil Connors beleeft dezelfde dag steeds weer opnieuw. Phil is een egoïstische tv-weerman, die iedere keer weer wakker wordt op dezelfde dag, de ergste dag uit zijn leven. Hij kan bepalen wat er op die dag gebeurt, maar wordt ook het slachtoffer van zijn eigen komische beslissingen. 'It's Groundhog Day!' ... Alweer ..?

Alle tijd van de wereld, alle vrijheid om dingen te doen. Maar wat doe je dan? Onder invloed van de tijd probeert de egoïstische en cynische Phil zijn leven te beteren. Hoe ga jij om met de tijd die je hebt?

Na een inleiding start de film. Na afloop willen we van gedachten wisselen over de film in het Leescafé van de bibliotheek.

We hopen op een grote belangstelling!

Boekgroep Hilversum

De volgende bijeenkomst is maandag 15 oktober

De boekgroep komt op de volgende maandagen weer bijeen:

15 oktober om 19.30 uur (bij Wil): boek nog te kiezen
17 december om 19.30 uur (bij Ans): we bespreken dan het boek *Alsof het voorbij is* van Julian Barnes
De bijeenkomsten beginnen om 19:30 uur en worden gehouden bij een van de deelnemers thuis.

Als u zin heeft om zich aan te sluiten, kunt u contact opnemen met

Heleen Kruijs, telefoon (035) 621 01 27
(contactpersoon nieuwe leden)

Judith Hopman, telefoon (035) 62 29 939
(coördinatie bijeenkomsten)

Verslag

Excursie gevangenisdorp Veenhuizen

Veenhuizen 31 maart j.l. Naast het kerkje bloeien de bosanemonen. Het is mooi weer, maar er waait een harde, gure wind. De tweede excursie die HV-voorzitter Ties Grijpstra organiseerde naar dit bijzondere dorp. Waarin vanaf de 19^e eeuw duizenden armen al dan niet vrijwillig heen werden gestuurd om in en om de drie gestichten te wonen en te werken. Inmiddels is deze armenkolonie een gevangenisdorp. Alleen het tweede gesticht bestaat nog: het is nu het gevangenis-museum. De andere twee gestichten werden gesloopt en maakten eind 19^e begin 20^e eeuw plaats voor de gevangnissen Norgerhaven en Esserheem.

Ties Grijpstra geeft een boeiend inkijkje in het 'gewone' leven in Veenhuizen, door de jaren heen

Een wonderlijk geheel: een prachtig Drents landschap met mooie velden en lieflijke bomenrijen, maar met een soms grimmig karakter als je weet dat achter deze landelijke coulissen honderden gevangenen hun straf uitzitten. Voor mij was het een hernieuwde kennismaking. Toen ik nog in Groningen woonde fietste ik op mooie dagen vanuit de stad langs Norg wel eens door Veenhuizen. En tijdens mijn rechtenstudie bezocht ik met andere strafrechtstudenten samen met onze docent – merendeels langgestrafte – gedetineerden. Daarna – als advocaat – ben ik meerdere keren op bezoek geweest bij cliënten: bij de lichtere 'geval- len' (drankrijders, die overdag in de bossen konden werken) in de half open inrichting Bankenbosch. En soms op bezoek bij een cliënt die in de Rode Pannen gedetineerd zat, een streng beveiligde gevangenis voor de echte zware jongens.

De Rode Pannen is nu buiten gebruik en je kunt er een kijkje nemen. Ook al staat het nu leeg: het gebouw heeft nog steeds een beklemmende sfeer met zijn kleine cellen, het minimale luchtplaatsje en de sepa- reercel. Gemengde gevoelens als je ziet dat je vanuit het gevangenis-museum een olijk rondje met de oude boevenbus kunt maken.

Veenhuizen: een apart, en tot voor 20 jaar terug niet toegankelijk dorp, waar aanvankelijk de daar wonende armen en later de gedetineerden op zondag samen met het justitiepersoneel ter kerke gingen – totdat dat van justitie om veiligheidsredenen niet meer mocht. Waar de omvang van de dienstwoningen voor het personeel afhing van ieders status, zodat de directeur resideerde in Klein Soestdijk.

Een dorp ook waar Mariët Meester, dochter van de hoofdonderwijzer, een meeslepende roman over heeft geschreven (*De eerste zonde*) waaruit zij voor ons – in het prachtige dorpskerkje – gedeelten voorlas. Het dorp ook met een minder bekend maar wel zo indrukwek- kend *Vierde Gesticht*. De bijnaam van de nog steeds in gebruik zijnde begraafplaats waar vanaf de 19^e eeuw tot vandaag zo'n zestien duizend bewoners begraven zijn, vaak gerangschikt naar rang, stand en geloof.

En het dorp waar de piepjonge onderwijzer Ties Grijpstra de klas van hoofdonderwijzer Meester les moest geven als die weer eens door de griep was geveld. Wat de zieke niet belette om vanuit zijn ziekbed in de belendende kamer (hij woonde naast de school) de oren te spitsen om te horen of dat groentje van de kweekschool zijn werk wel goed deed. Een boeiende excursie, vooral als je een inkijkje krijgt van mensen die er, zoals Ties en Mariët, gewoond en gewerkt hebben. Dank Ties!

Jan Harmen Baljet

Koloniekak

Voor de geïnteresseerde: eind mei is het nieuwe boek verschenen van Mariët Meester: *Koloniekak*. Het zijn verhalen over het leven in Veenhuizen naar aanleiding van vraaggesprekken die zij heeft gevoerd met oudere bewakers en bewoners, te koop bij de boekhandel.

Mariët Meester: *Koloniekak*
Uitgeverij Het Drentse Boek
ISBN 978-90-650-9190-1
€ 15,95

Seniorenraad Bussum

De seniorenraad Bussum is een adviesorgaan van de gemeente Bussum ten aanzien van huisvesting, verkeersproblematiek, gezondheidszorg, etc, van ouderen. Het Humanistisch Verbond/Humanitas mag twee leden in de raad benoemen. Louis van Overmeeren zit al enkele jaren in de raad, maar neemt afscheid in verband met verhuizing naar Zeewolde. We zijn op zoek naar twee nieuwe leden uit Bussum-Naarden. Wie wil die taak op zich nemen? Graag aanmelden op: hv.gooialmere@upcmail.nl

activiteiten

Bijeenkomsten in Wijkcentrum Nova Zembla

Peter Planciusplein 10 te Hilversum

Zaal open 10.00 uur, aanvang programma 10.30 uur

zondag 16 september vertellen we ons eigen beleefde, verzonnen of gelezen vakantieverhaal

zondag 30 september maken we onder leiding van Joop Terwoert en Jan Wegner een wandeling over het laarzenpad

zondag 14 oktober naar het Hilversums museum voor de tentoonstelling 'Figuratief'

zondag 28 oktober neemt Hugo Lahaye ons mee op zijn fietstocht naar Wenen en bekijken we samen deze mooie stad

zondag 11 november maken we met Joop Terwoert een fietstocht naar en rond de wasmeren

zondag 25 november komt iemand van het IVN een lezing houden over de natuur in onze omgeving

zondag 16 december laat de heer Nico Brandon ons genieten van de kerstmis van Jan Jakub Ryba

zondag 6 januari 2013 onze nieuwjaarsbijeenkomst met de daarbij behorende lunch

Meer informatie en/of aanmelding

Tilly de Waal

tndewaal@hetnet.nl en telefoon (035) 621 58 17

Martijn Rozing Cursus 'Levenskunst'

**Dinsdag 25 september, 2, 9, 23 en 30 oktober
en 6 november 2012, van 19.30-22.00 uur**

**'Witte kerk', Olijfzaal, Wilhelminalaan 15, 1411 EL
Naarden**

Prijs: € 55,-, € 70,- niet-leden, inclusief boek

Wegens de grote belangstelling bieden we deze cursus nogmaals aan

Hoe moet ik leven? Hoe kan ik van mijn levenservaringen leren? Hoe kan ik voortreffelijk leven? Wat is voor mij van essentieel belang in mijn leven? Deze en andere filosofische vragen komen in de HV-cursus 'Levenskunst' op een boeiende wijze aan bod.

De cursus neemt vanuit gevarieerde invalshoeken de Levenskunst onder de loep. Aan de hand van korte introducties, gesprekken en discussies, vragend onderzoek, poëtische en literaire illustraties en levenskunst-oefeningen maak je uitgebreid kennis met de belangrijke onderdelen van de filosofische levenskunst.

In de cursus sta je onder andere stil bij drie klassieke filosofen-(scholen); Socrates, Aristoteles en de Romeinse Stoa. Ze bieden ons - moderne mensen - verdiepende inzichten en verhelderende oefeningen. Aan hand van de filosoof Michel de Montaigne wordt de brug naar de hedendaagse levenskunst geslagen.

De cursus bestrijkt zes avonden en op elke avond wordt één uitspraak behandeld. Tijdens elke avond is er ruimte voor reflectie, discussie en bespiegeling.

Aanmelding

hv.gooialmere@upcmail.nl, telefoon (035) 624 58 01
of mragetlie@xmsnet.nl.

Bijdrage van € 55,-/€ 70,- storten op rekening 602565
t.n.v. Humanistisch Verbond, afd. 't Gooi, Vecht, e.o.,
o.v.v. 'Martijn Rozing Levenskunst'.

**De ledenprijs van alle activiteiten geldt
voor leden van Humanitas en van het
Humanistisch Verbond**

Ronald Wolbink

Cursus 'Levenskunst' (vervolg)

Maandag 15, 29 oktober en 5, 12, 19, 26 november,
van 19.30-22.00 uur

'Witte kerk', Olijfzaal, Wilhelminalaan 15,
1411 EL Naarden

Prijs: € 55,-, € 70,- niet-leden, inclusief boek

Levenskunst door de ogen van Moderne Filozofen

Hoe kan ik mijn leven vormgeven? Hoe kan ik van mijn levenservaringen leren? Hoe houd ik me staande in een hectische wereld? Deze en andere vragen komen in deze cursus aan bod. In de cursus wordt gewerkt met het boek *Mensbeelden en levenskunst* van filosoof Dick Kleinlugtenbelt.

Levenskunst gaat er van uit dat we ons leven op een bewuste wijze kunnen leiden en niet gewoonweg voorbij laten gaan.

Maar hoe doe je dat? Daarover hebben verschillend filosofen antwoorden gegeven. In deze cursus staan we stil bij de recepten voor levenskunst van vier moderne denkers: Nietzsche, Kierkegaard, Levinas en Foucault.

Aanmelding

hv.gooialmere@upcmail.nl, telefoon (035) 624 58 01
of mragetlie@xmsnet.nl

Bijdrage van € 55,-/€ 70,- storten op rekening 602565
t.n.v. Humanistisch Verbond, afd. 't Gooi, Vecht, e.o.,
o.v.v. 'Ronald Wolbink Levenskunst'

Leesclub Huizen

We komen vier keer per jaar bijeen op de eerste maandagmiddag van de maanden februari, april, september en november, van 14.00-16.00 uur.

Locatie

Karel Doormanlaan 17, 1271 CA Huizen

Aanmelden

U kunt zich aanmelden via e-mail
burg23@ziggo.nl of telefonisch op (035) 88 88 518

Filosofisch Café Socrates bij Humanitas in Almere

Initiatief van Humanitas afdeling
Almere/Zeevolde (sinds 2004).
Iedereen welkom.

Een plaats voor 'trage vragen'

Deelnemers nemen hun ('levens') vragen mee en de aanwezigen bepalen samen welke vraag of vragen die avond aan bod komen. Steeds wordt de dialoog gezocht en het debat voorkomen.

De gespreksleider treedt als moderator op en zorgt ook dat de aandacht evenwichtig wordt verdeeld.

Locatie

Busplein 26, 1315 KV Almere vlakbij het station Almere Centrum (navigatie kies Schoutstraat). Bij overgang van busbaan naar busplein voor het station staat een opvallend massieve toren (Top Tower). Let op: de ingang is aan de spoorzijde. De afdeling bevindt zich op de 1^e etage en is met de lift bereikbaar.

Als vanouds komen we elke 2^e zondag van de maand bijeen van 19:30 - 22:00 uur.

De bijeenkomsten in 2012 zijn op

9 september
14 oktober
11 november
9 december

Jaap Bosscha

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

Humanitas
Telefoon (036) 548 64 49
Mobiel Jaap Bosscha 06 - 24 55 48 19
E-mail: j.bosscha@humanitas.nl

Reisverslag van Rollie

Billerbeck Duitsland

2 t/m 6 juli 2012

Het is **maandag 2 juli** en ik rol de grote zaal bij Gooiers Erf binnen. En ik .... ik mag mee, of beter gezegd ... ik moet mee. Zonder mij gaat mijn baasje niet weg

heeft ze mij wel eens ingefluisterd. Wat ik ben? Haar trouwe begeleidster Rollie, haar rollator. Na de koffie en het weerzien van vele bekenden, inclusief mijn vele rollende collega's, worden we mutje bij mutje onderin de bus geplaatst. Ik herken Ed, de chauffeur van andere jaren en ook onze twee vaste begeleidsters zijn weer van de partij. Onderin de bus is het donker en hoewel Ed rustig rijdt via de A1 richting Amersfoort, glijd ik regelmatig tegen mijn buurman aan. Gezellig type dat wel. Na verloop van tijd wordt er gestopt en zie ik het daglicht weer. Ik wordt gegrepen bij mijn handvatten en rol binnen bij restaurant 'De Molen' in Harskamp. De koffie ruikt goed en het gebak laat iedereen zich goed smaken. Niet veel later lig ik weer in het donkere hol onderin de bus. Gelukkig heb ik goede oren en hoor ik Ed zeggen dat we door het Nat. Park 'De Hoge Veluwe' rijden. De plaatsen Deventer en Markelo rijden we voorbij en er wordt gestopt in Borne voor de lunch. In het restaurant van 'Boonkamp Garden' is een grandioos buffet opgesteld. Na de lunch rol ik met nog een paar andere collega's langs de bloemen en planten van het tuincentrum, om vervolgens weer onderin de bus te liggen. De grens met Duitsland zijn we inmiddels gepasseerd en het Teutenburgerwald ligt glooiend voor ons. Later die middag komen we aan in de plaats Billerbeck. Hotel Zur Linde is ons verblijf voor de aankomende dagen.

Dinsdag: heerlijk uitgerust, na een gezellige avond in het hotel, rol ik 's morgens de ontbijtzaal in. Ik zie allemaal blije gezichten want de kamers zijn mooi, groot en de bedden zijn goed. Het wordt een relaxte ochtend, met een klein wandelingetje naar het achter

het hotel gelegen bos. Plots worden mijn remmen in werking gezet en sta ik stil. Muisstil is mijn baasje want ze ziet een paar hertjes. Wat leuk zo dicht bij het hotel! Na een overdadige lunch wordt ik weer op mijn plek in de bus gezet. Een toerist brengt ons naar de plaats Detmold waar onze prins Bernard vandaan kwam. Vele malen hoor ik ooh en aaah, want het Teutenburgerwald is mooi en de vergezichten worden prachtig beschenen door de zon. Plotseling wordt de klep van de bus weer opengegooid en ben ik weer herenigd met mijn baasje. Maar waar zijn we nou? Een terras?... Er ook lopen er een paar mensen ergens heen! Nieuwsgierig rijd ik achter ze aan (mijn baasje moet mij wel volgen) maar na een paar minuten loopt het zweet tussen mijn wielen. Wat een klim ... en dan gaat mijn baasje ook nog eens bovenop mijn schoot zitten om uit te rusten! Ja en ik dan? Maar als ik om mij heen kijk zie ik waar de klim ons gebracht heeft. Het standbeeld van

'Arminius'. Het standbeeld, met een totale hoogte van 53 meter is op z'n minst groot te noemen. Het beeld is gemaakt ter ere van Arminius (Hermann in het Duits), een vorst van een Germaanse stam uit het tijdperk van de Romeinen. (9 jaar ná Chr.)

Drie dagen lang vielen de Germanen de Romeinen aan en werden toen verslagen door de Germaanse troepen onder leiding van Arminius. Zijn overwinning raakte in de vergetelheid want pas in 1838 werd voor hem begonnen met het bouwen van een monument. In 1875 was het 'Hermannsdenkmal' eindelijk klaar. Moe van de wandeling wordt er gerust op het terras en ik zie weer een flink aantal sorbets voorbij komen. Terwijl ik even later onderin de bus lig bij te komen van de klimpartij, zie ik naast mij een lichtstreep. De klep van de bus zit niet goed dicht en ik kan naar buiten gluren. Slingerende wegen langs akkers en glooiende hellingen, ooh wat is dit gedeelte van Duitsland toch mooi. Plots trekt iets anders mijn aandacht. Een groot viaduct over de weg en we rijden onder één van de bogen door. Het bouwwerk van 150 jaar oud heeft op deze plek een overbrugging van 350m. en is hier 75m. hoog. De spoorlijn Dortmund - Hannover loopt er over heen. Het is zo indrukwekkend dat we dezelfde weg nogmaals rijden, om van de andere kant ook foto's te kunnen maken. 's Avonds na het diner bekijken we een film over de provincie (Kreis) Lippe. Dit is mooie aanvullende informatie op de mooie rit van deze middag.

Woensdag: op deze ochtend gaan een aantal gasten van ons gezelschap zwemmen in het mooie binnenbad van het hotel. Voor een aantal is het al weer een tijdje geleden dat er gezwommen werd maar onze twee begeleidsters gaan mee. Diezelfde middag wuif ik naar mijn baasje als ze in een huifkar zit om een tochtje door de omgeving te maken. Ik zou best mee willen maar het is al vol genoeg, ik pas er niet meer bij. Later hoor ik dat het leuk was maar een tractor voor een huifkar? Ja, legt de plaatselijke boer uit; een wagen volgeladen met 24 personen zou in dit heuvelachtige landschap voor paarden een te zware last zijn. Het gesputter van de tractor wordt voor lief genomen. Na het diner is er een file! Ik sta gedrukt tussen een rode, met van die dikke brede heupen, en een blauwe met een bagagebak (die oneerbiedig klike wordt genoemd door zijn baasje). Het is dringen om een goed plekje te vinden in de spelletjeszaal. Er gaat Bingo gespeeld worden en daar is iedereen altijd wel voor te vinden. Men heeft de grootste lol en de prijzen vliegen weg. Moe en voldaan rol ik die avond, met een mooie prijs in mijn schoot, naar de kamer.

Donderdag: is iedereen vroeg uit de veren want we gaan de hele dag op pad. Op naar de koffie in het slotcafé van Slot Fürstenberg. In Slot Fürstenberg, stammend uit de Renaissancetijd, is het enige porseleinemuseum van noord Duitsland ondergebracht. Hier wordt de geschiedenis van het porselein met de blauwe "F" uit Fürstenberg getoond. Vele andere porseleinen verzamelingen, waaronder het 'Witte goed van de Wezer', zijn vertegenwoordigd. Voorzichtig rijd ik tussen alle vitrines door want stel je voor dat ik iets breek. We raken niet uitgekeken, het is een prachtige verzameling. Als ik weer buiten sta regent het en de geplande picknick ergens op een mooi punt, valt in het water. De bus stopt op een parkeerplaats en de broodjes en koffie smaken ook in de bus prima. Als de magen gevuld zijn brengt Ed ons naar de plaats Hörter. De regen heeft plaats gemaakt voor de zon. Hörter, de toeristische plaats aan de rivier de Wezer, heeft een historisch centrum met nog grotendeels middeleeuwse structuur. Onder de vele vakwerkhuisen zijn er enkele in de stijl van de Wezer renaissance. Gevels met rijk versierde opschriften en/of tekeningen. Het is moeilijk lopen op de hobbelige keien en mijn baasje en ik staan dan ook regelmatig even stil. Zo ook bij de St. Kilianikirche uit het jaar 1075 met zijn twee bijzondere torens. De één verschilt 3 meter met de andere in hoogte. Het oude raadhuis, de gezellige terrasjes en de vele winkeltjes maken deze middag tot één van

de hoogtepunten van de vakantie. Na een paar uur en de nodige rust, inclusief consumpties (lees sorbets), gaat de reis terug naar het hotel. 's Avonds tijdens een gezellige kegelavond, waarbij iedereen kan meedoen, ongeacht slecht ter been of niet, geniet ik van alle vrolijke gezichten. Het is een leuke afsluiter dit spel op de laatste avond van de vakantie.

Vrijdag: uitslapen is mij niet gegund want ook deze dag vertrekken we vroeg. Zwaar beladen met een weekendtas stap ik de lift uit. Tijd om te vertrekken. Net als op de heenreis lig ik even later tussen koffers en tassen in de bagageruimte. Dit keer lig ik op mijn zij en met ingetrokken poten val ik in slaap. Net over de grens in de plaats Overdinkel, sta ik stram en stijf weer naast de bus, blij dat ik mijn poten weer kan strekken. Mijn baasje leunt zwaar op mij want ook zij is stijf van de lange zit. In restaurant 'Saksenstal Gerret' wordt van een heerlijke lunch genoten en fris en monter vervolgen wij onze weg. Bij de haven van strand Horst komen op het terras de sorbets weer voorbij en in de heerlijk warme zon, met op de achtergrond diverse luxe boten, wordt er nog een groepsfoto gemaakt. Het afscheidsdiner is in restaurant 'Boschzicht' in Scherpenzeel. Gezellig wordt er over deze vakantie nagepraat, volgens mij heeft iedereen genoten. Tot slot komt er nog een fruitboer langs en in de hal van het restaurant kopen onze twee begeleidsters en Ed namens ons, de kraam leeg. Met de lekkere kersen en/of aardbeien op schoot, komen we weer aan bij Gooiers Erf, waar we opgewacht worden door vrienden of familie. Twee sterke armen zetten mij weer met beide paar wielen op de grond en ik neem afscheid van mijn rol-collega's. Na een goede onderhoudsbeurt kan ik volgend jaar weer mee, als ik tenminste mag van mijn baasje!

Afdeling 't Gooi, Vecht, e.o.

Bestuur

Ties Grijpstra, voorzitter

Telefoon: (035) 624 58 01

E-mail: hv.gooialmere@upcmail.nl

Marjon Ragetlie, secretaris

Wegastraat 14, 1223 CP Hilversum

Telefoon: (035) 685 66 41

E-mail: mragetlie@xmsnet.nl

Hans Afman, penningmeester

Roelofslaantje 8A4, 1411 HA Naarden

Telefoon: (035) 526 73 10

E-mail: hbaafman@xs4all.nl

Betsy Ooms

Telefoon: (036) 523 05 22

E-mail: betsy.ooms@hetnet.nl

Leonore Meijboom

Telefoon: (0294) 26 19 24

E-mail: lameijboom@gmail.com

Jan Harmen Baljet

Telefoon: 06 - 25 09 79 03

E-mail: hv.gooialmere@upcmail.nl

Bank: 602565 t.n.v. Humanistisch Verbond

afd. 't Gooi, Vecht, e.o., 1411 HA Naarden

Landelijk Bureau

www.humanistischverbond.nl

Postadres: Postbus 75490, 1070 AL Amsterdam

Kantoor: Weteringschans 259, Amsterdam

E-mail: info@humanistischverbond.nl

Telefoon: (020) 521 90 00

Humanistische uitvaartbegeleiding

Voor humanistisch geïnspireerde uitvaartbegeleiding

7 dagen per week telefoon 0900 900 50 30 (€ 0,15 p/m) of

Stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding,

Weteringschans 259, Postbus 75490, 1070 AL Amsterdam.

Telefoon: (020) 5219011

E-mail: contact@humanistischeuitvaart.nl

Website: www.humanistischeuitvaart.nl

Geestelijke verzorging

Voor informatie: Marjon Ragetlie

Telefoon: (035) 685 66 41 na 20.00 uur

Afdeling 't Gooi e.o.

Bestuur

Cor van der Voet, voorzitter

Sebastiaan Cobelens, secretaris

Dick Boer, penningmeester

Joop Adolfse, lid

Ron van Eeden, lid

Marian Frieling, lid

Ties Grijpstra, lid

Projectcoördinatoren

Steun bij Rouw: Renate Vogel

Lotgenotengroep: Nicky van Oudenhoven

Vriendschappelijk huisbezoek: Thea van der Velden

Thuisadministratie: Sandra Verstoep, telefoon 06 - 10 07 17 50

Vakantiereis (i.s.m. Gooiers Erf): Tiny van de Heuvel

Kindervakanties: Marian Frieling

Bureaucoördinator

Kantoor:

Willem Barentszweg 17A

1212 BK Hilversum

Telefoon: (035) 628 60 93

E-mail: tgooi@humanitas.nl

Bank: 39.38.03.066 t.n.v. Humanitas 't Gooi/Almere

Lezers in Flevoland die gebruik willen maken van de diensten

van Humanitas kunnen contact op nemen via:

Humanitas, afd. Almere/Zeevolde

Busplein 26, 1315 KV Almere

Telefoon: (036) 539 70 40

E-mail: almerzeewolde@humanitasmail.nl

Hetzelfde voor de lezers in Abcoude via:

Humanitas, afd. Utrecht-Stad, Lek en Weide,

Marshallaan 289, 3527 TH, Utrecht

Telefoon: (030) 252 40 30

E-mail: utrecht@humanitasmail.nl

Landelijk Bureau Humanitas

www.humanitas.nl

Postadres: Postbus 71, 1000 AB Amsterdam

Kantoor: Sarphatistraat 4-6, Amsterdam

Telefoon: (020) 523 11 00

E-mail: info@lb.humanitas.nl

HUMANIS COOP

Redactie: Ruitersweg 101, 1211 kv Hilversum

Port Betaald

